

Amb dos membres d'un grup de Sibèria

conversadors i sobre tots els agrada escoltar. Obligats a passar llargs mesos d'absoluta foscor hivernal i recollent, açò els ha donat un caràcter especial. Ells diuen de nosaltres que som molt divertits però la nostra música i la nostra conversació té sempre molt de volum. (i no s'equivoquen). Quan van sentir la dolçaina la primera vegada, la reacció de la majoria va ser posar-se les mans en les orelles. La veritat és que els unflàrem a preguntes, hi havia dos persones que parlaven perfectament castellà i un inclús valencià i això va ser un alivio. Els vam preguntar com podien

viure, com es divertien en el llarg hivern de Lapònia i ens van dir: "A l'estiu els lapons ens ho passem molt bé pescant i dormint amb la nostra parella, a l'hivern els llacs estan gelats i no podem pescar.....".

Una altra característica de la cultura lapona és el respecte i afecte que tenen cap als rens. Els primitius samis tenien una subsistència basada en la cria del ren i en l'ac-

"El Peiro" espera per eixir a actuar

tualitat encara hi ha ramats de rens, que signifiquen importants fonts d'ingrés per a moltes famílies. Un membre del grup finlandès té una explotació de rens i li vam preguntar quants en tènien i ens va contestar: "Em diries tu quants de diners tens en el banc?" El nombre de rens indica el nivell de riquesa d'un lapó i mai revelen quants en tenen. En algunes granges tenen un o més rens com a animal domèstic, els diuen "cotí poro", són un membre més de la família, com un gos. El ren està en totes parts, de fet la mascota del mateix festival era un ren domèstic que el dia de la cloenda va pujar a l'escenari, un poc espantat.

Encara que cansats dels llargs dies i les curtes nits, vam reservar forces per a fer una xicoteta festa l'última nit amb alguns grups participants en el festival. Vam compartir sopar i brindar junts. Els regalarem una cosa que els despertava gran curiositat i no havien provat mai: ametles, un jove rus de molt prop dels Urals ens va dir que creia que es criaven baix terra, que en el seu poble tot els fruits i vegetals que es mengen estan baix terra. Parlàrem del mode de viure que tenen ells i del nostre, per mitjà de la intèrpret. Era prou complicat, però aconseguirem entendre'ns. Em vaig quedar amb les paraules del director d'un dels grups que venien de Sibèria: "per a què vostés els mediterranis, miren cap al nord i recorden que més enllà dels Urals hi ha pobles amb una cultura i una riquesa humana que volen compartir".

Després del festival a Lapònia, viatjàrem tot el grup i dos amics finlandesos a Sant Petersburg, una ciutat preciosa, però allí no teníem a ningú esperant-nos, que ens oferira la seua hospitalitat, que ens explicara com vivien els seus avantpassats, no compartirem balls, ni música ni vetlades, només vam fer turisme, i això en molt distint.

A la línia del cercle Polar Àrtic